

АКТИВНИ

ПОТРЕБИТЕЛИ

www.aktivnipotrebiteli.bg

Хранене

Масло или маргарин

Интернет

Как да се защитим от измами

Телефон

Какво да правя, ако се намокри

Ток

Как да намалите сметките

Тест на вино и колбаси

Сравнение на такси по кредитни карти

ISSN 1314-0353

9 771312 783004 >

Съдържание

стр. 13-16

Продукт на потребителя и през 2011 година

В рамките на двете традиционни изложения „Месомания“ и „Салон на виното“ потребителите отново тестваха и отличиха най-добрите според тях продукти

Актуално 3-4

Правата на пътниците са, за да се спазват 5

Масло или маргарин 6

Фибрите в менюто 7

Такси по кредитни карти 8-9

Капаните в интернет 10

Телефонът ми се намокри, какво да правя? 12

Рециклиране на дрехи 17

Действат ли антибактериалните сапуни? 18

Има ли безвредна козметика? 19

Алтернативна медицина 20

Спестете ток 21

Как да изберем безжичен рутер 22-23

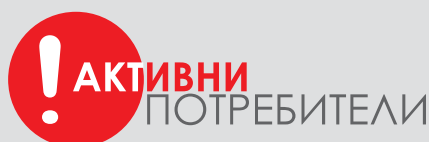
Български работи 25

Показател на по-важните теми в списанието 26

Опасни стоки 27

Списание „Активни потребители!“ не публикува търговски реклами. Издържа се само от вашата подкрепа. Купувайки списанието, вие поддържате независимостта ни от интересите на търговците!

Списание „Активни потребители!“ публикува уникални, експертни и независими изследвания, които ви пестят време и пари. Без вашата помощ то няма да може да съществува! Можете да ни подпомогнете като се абонирате за Списание „Активни потребители!“

Списание „Активни потребители!“ е списанието, което ви помага:

- да получавате най-доброто качество срещу парите си
- да познавате правата си
- да сте информирани за важните потребителски теми

Издание на
Българска национална
асоциация Активни потребители

Изпълнителен директор
Богомил Николов

Редакционен екип
Светослава Банчева
Богомил Николов
Ивелина Иванова
Радослав Мирчев
Николай Златев

Разпространение
Венета Пейчева

Печат
Алианс Принт

ISSN 1314-0353

За абонамент
www.aktivnipotrebiteli.bg/abonament/

Банкова сметка
IBAN: BG67 FINV 9150 1000 0652 34
BIC: FINVBGSF
Първа Инвестиционна Банка АД,

За контакт
София 1000
ул. „Врабча“ № 26
тел. 02/989 01 06
факс. 02/989 01 07
bnar@bnar.org
www.aktivnipotrebiteli.bg

„Стани милионер” с нови правила

Организаторът отстрани някои нередности, КЗП се отказва да го съди

Комисията за защита на потребителите (КЗП) се отказва да води колективни иски срещу организатора на играта „Стани милионер” Ню Геймс и трите мобилни оператора М-тел, Виваком и Глобул. Това беше решено след среща с четирите компании и КЗП, на която фирмите обещаха да се съобразят с изискванията на КЗП за провеждане на играта. „Ню Геймс” е направила промяна при предоставяне на информация към потребителите. В рубрика „Правила” на www.145.bg вече се съдържа информация за начина на участие и отказ. С това е преустановено досегашното нарушение „премълчаване на съществена информация”. Премахнат е текстът, в който се посочва, че разговорът е безплатен. Новият текст гласи: „Всеки ваш отговор струва 2, 40 лв.” В есемесите до потребителите вече се дава възможност за отказ от участие в играта.

Потребителските спорове - извън съда

Онлайн платформа ще помага на потребителите в ЕС да решават проблемите си с търговци

Европейската комисия представи пакет от законодателни предложения за извънсъдебно решаване на потребителски спорове с търговци. За потребителите, които пазаруват онлайн в друга държава от ЕС, комисията иска да създаде приложима в целия ЕС единна онлайн платформа, която ще даде възможност договорни спорове изцяло да се решават онлайн в рамките на 30 дни. Алтернативното решаване на спо-

рове (АРС) за потребители е по-бързо, по-евтино и по-лесно за използване в сравнение със съдебното производство. По приблизителни оценки достъпът до качествени механизми за АРС в целия ЕС ще спести на потребителите около 22,5 милиарда евро годишно. Това ще помогне също така на фирмите да управляват отношенията си с клиентите и да подобрят своя корпоративен имидж.

Една от целите е потребителите да бъдат по-спокойни и уверени, когато пазаруват по интернет от чужбина. Това ще им гарантира по-голям избор и по-добри цени, с което ще се допринесе за растежа на икономиката на ЕС. След приемането на пакета от мерки, държавите членки на ЕС ще разполагат с 18 месеца, за да приложат Директивата за АРС. Това означава, че качествени структури за извънсъдебно АРС следва да бъдат на разположение навсякъде в ЕС през втората половина на 2014 г. Единната, приложима в целия ЕС платформа за онлайн решаване на спорове, ще започне да функционира пълноценно шест месеца след изтичането на този срок (т.е. в началото на 2015 г.).

В България свободно се продава ГМО

Търговците не пишат на етикета, че продуктите съдържат генно модифицирани организми

На българския пазар се продават свободно генно модифицирани фуражи, без те да са специално етикетирани. Това показва съвместно изследване на Обществения център за околна среда и устойчиво развитие (ОЦО-СУР) и Екологично сдружение „За Земята”, проведено през ноември 2011 г. Според българското и европейско законодателство, при наличие на ГМО над 0.9% във фуражите, те трябва да бъдат специално етикетирани като продукти, съдържащи ГМО. Направените тестове в лаборатория SGS във Варна, са върху пет вида фуражи, произведени в България и съдържащи соев шрот. Използван е генетичният

метод Real Time PCR, който е смятан за най-надеждния в момента. В пробата е установено наличие на над 5% на генно модифицирана соя. Резултатите доказват сигурно наличие на ГМО в поне един от тези фуражи. ГМ фуражите се внасят от трети страни през Румъния и се продават свободно на българския пазар.

Пазаруване по интернет

Търговците масово не искат да продават зад граница

Трансграничните доставки се считат за надеждни, но ограничен брой търговци имат желание и интерес да продават извън собствената си държава. Това е основният извод от проучване „Таен клиент“ на мрежата от Европейски потребителски центрове. В рамките на изследването бяха направени 305 покупки в 28 страни. Впоследствие продуктите бяха върнати в „периода за размисъл“ (който позволява на клиентите, закупили продукт по интернет, да го върнат, без да изтъкват причина, и да получат цялата сума, която са платили).

Какво показва проучването?

- Доставка: 94 % от продуктите бяха доставени, в сравнение с 66 % през 2003 г. (когато беше извършена последната такава проверка от Мрежата на европейските потребителски центрове).
- Продукти: само 1% от продуктите бяха дефектни (например книга с повредена корица) или се различаваха от поръчаните (например погрешен цвят).
- Връщане на стоките и възстановяване на платените суми: Когато купувачите връщаха продуктите съгласно правилата за „периода за размисъл“, цената на продукта беше възстановена в 90 % от случаите. 57 % от купувачите обаче срещнаха проблеми при възстановяване

нето на разходите за първоначалната доставка. Също така някои търговци поставиха незаконосъобразни ограничения върху връщането на стоките (например като информираха купувачите, че нямат такова право). Според правилата на ЕС, без оглед на причината, потребителите могат да отменят направената по интернет поръчка в рамките на поне 7 (а в някои страни и повече) дни от получаването ѝ и да я изпратят обратно на продавача (макар че може да се наложи да платят разноските за изпращането на продукта на продавача).

• Лесно използване на уебсайтовете при трансграничните продажби: Чуждестранните уебсайтове първоначално бяха предварително подбрани въз основа на група минимални критерии за „лесно трансгранично използване“ (като например желание за продажба в чужбина, както и възможности за плащане и за избор на език). Но на практика се оказа, че 60% от тези сайтове са неподходящи за купувачите по интернет от други страни (например защото доставката до държавата на потребителя не е възможна на практика). Друго проучване - на Европейската комисия от 2009 г. - показва, че 60 % от трансграничните поръчки по интернет са били отказани.

Внимавайте с фалшиви билети за Олимпиадата

Как да се предпазите от измами?

Европейският потребителски център във Великобритания съветва потребителите да се пазят от фалшиви сайтове за продажба на билети за олимпийските игри и да се запознаят с правата си при пазаруване по интернет. От 27 юли до 12 август 2012 г. Лондон ще бъде домакин на 30-те летни олимпийски игри. Билетите за много от събитията вече са разпродадени заради огромния интерес. Хиляди фенове са разочаровани, което е предпоставка от ситуацията да се възползват недобросъвестни търговци.

Повечето фалшиви сайтове посочват в общите си условия, че ще доставят поръчаните билети точно преди събитието. Ако това не се случи, потребите-

лите рискуват да разберат за измамата твърде късно, когато търговецът вече е покрил следите си.

За да сте сигурни, че купувате билети от сигурни сайтове, прегледайте официалната страница на Олимпиадата 2012 - <http://www.london2012.com/about-this-website/ticketing-website-checker.php>. Там са публикувани списъци на оторизирани търговци на билети, а също и адресите на сайтове, от които трябва да се пазите. Списъкът на подозрителните фирми не е изчерпателен. Обявени са само известните досега измамнически сайтове, но информацията се обновява периодично и може да послужи за потребителска защита.

Продукти против вредители

По-стриктен контрол за безопасност

„Биоцидите“ - независимо дали говорим за отрова за пльхове или дезинфектанти - ще бъдат предмет на по-стриктни проверки за безопасност след като Европейският парламент гласува изменение в правилата за използването им. Целта е по-добрата защита на човешкото здраве и природата, като същевременно бъдат стандартизирани процесите по допускане на продуктите до пазара.

По-безопасни дивани

Измененията включват в обхвата на разпоредбите и изделията, обработени с продукти против вредители, като например мебелировката, напръскана с фунгициди или анти бактериалните повърхности за кухня. Земеделските пестициди от своя страна остават предмет на друго законодателство.

Ограничаване на вредните субстанции

Най-проблемните вещества, като например канцерогенните и тези които влияят на гените, хормоните и репродуктивната функция, получават принципна забрана за употреба. Държавите членки ще могат да допускат изключения само в случаите, когато това е напълно наложително, например, когато даден биоцид трябва да бъде използван за защита на общественото здраве. Разрешенията за подобни действия и тяхното подновяване ще бъдат обект на стриктни времеви ограничения, докато се търсят по-безопасни алтернативи. Членовете на ЕП предвидиха и отделни проверки за безопасност и етикетиране на продуктите, съдържащи материали с наночастици.

Отваряне на пазарите

Новите правила ще въведат и стандартизирани процедури за одобрение, като срокове, в които властите трябва да се произнесат. Мерките имат за цел да облекчат взаимното признаване на одобренията между страните членки, както и въвеждат възможност за получаване на одобрение на ниво ЕС след 2013 г., което ще обхване повечето биоцидни продукти от 2020 г.

Правата на пътниците са, за да се спазват

Кризата с вулканичната пепел беше тест за прилагането на законодателството

Добре е човек да познава правата си, но още по-добре е да има възможност да ги прилага. Това трябва да се отнася за всички пътници, независимо с коя авиокомпания летят и от коя държава започва пътуването им. Такъв е изводът от доклада „Правата на пътниците във въздушния транспорт – последици от кризата с вулканичната пепел“, който публикува мрежата от Европейски потребителски центрове (ECC-Net).

По време на кризата с вулканичната пепел през 2010 година пътниците във въздушния транспорт се сблъскаха с редица проблеми, свързани с повреден багаж, възстановяване на летищни и други такси, отмяна на съществуващите и извършване на нови резервации, закъснения и отказан достъп на борда на самолетите.

Много от засегнатите потребители се обръщат към авиокомпаниите, разочаровани и недоволни от начина, по който се решават проблемите в създалата се ситуа-

ция. Възникват редица въпроси, свързани с правната рамка, особено по отношение на т.нар. „извънредни обстоятелства“ и започват дискусии по Регламент 261/2004 (за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети).

Докладът показва, че:

- 33% от всички оплаквания са в областта на транспорта, като 57% от тях са свързани с правата на пътниците във въздушния транспорт.
- В 31% от разглежданите случаи се е стигнало до разрешаване на спора чрез посредничеството на ECC-Net между потребителите и авиокомпаниите.
- В успешните случаи потребителите са получили компенсация от 509 евро средно, което показва колко е важно ефективното прилагане на правата на пътниците във въздушния транспорт и в останалите случаи, когато не е постигнато доброволно споразумение.
- През 2010 година случаите, разглеждани от ECC-Net и свързани с правата на пътниците във въздушния транспорт, са с 59% повече от 2009 година, което е впечатляващ ръст, предвид факта, че общият брой на жалбите се е увеличил с 27%.
- ECC-Net вижда ясна тенденция за увеличаване от година на година в броя на жалбите, свързани с правата на пътниците във въздушния транспорт.
- Има нужда от повече органи за алтернативно разрешаване на потребителски спорове (ADR). Правата на пътниците трябва да се защитават активно и от националните органи в областта

на въздушния транспорт (в България – Гражданската въздухоплавателна администрация) или от Европейската процедура за съдебни искове с малък материален интерес. Несъответствията при прилагането на законодателството увреждат конкуренцията на вътрешния пазар, защото някои авиокомпани изпълняват изискванията, а други – не.

Докладът показва също и необходимост от по-висока информираност сред пътниците във въздушния транспорт. В момента те като цяло не познават правата си, в резултат на което имат силна нужда от помощ и съдействие. В тази връзка отговорност носят и въздушните превозвачи.

Целият доклад можете да видите на: <http://bit.ly/vfAKMq>

**Европейски
потребителски
център -
България**

Европейският потребителски център - България е част от ECC-Net – мрежа от 29 европейски центрове в 27-те държави членки на ЕС плюс Норвегия и Исландия. Те дават полезна информация на потребителите за техните права, съветват ги при спорове с чуждестранни търговци, приемат жалби и съдействат за разрешаването на трансгранични спорове, когато потребителят е от една държава членка на ЕС, а търговецът – от друга. За повече информация: <http://ecc.kzp.bg>

Масло или маргарин

В умерени количества и двата вида мазнини са полезни

Широко разпространен мит е че маргаринът е здравословен заместител на маслото. Маргаринът съдържа ненаситени растителни мазнини, докато маслото е с високо съдържание на холестерол и наситени мазнини. Това кара хората да предпочитат маргарина пред маслото и да го считат за по-здравословна храна. Фактите показват, че това разбиране е напълно погрешно.

Маслото и маргаринът са продукти с различен произход, като общото между тях е високото съдържание на мазнини. Обратно на голяма част от твърденията, те не са вредна храна, но не трябва да се злоупотребява с тях.

Вижте какви прилики и разлики има между двата продукта и какви са техните качества.

Маслото - класически млечен продукт

Маслото е изцяло млечен продукт, който се добива от каймака на млякото. То съдържа 15-20% вода и 80-85% мазнини. На пазара можете да намерите различни видове масло – нискокалорични, със съдържание на сол, без сол и т.н. Маслата с ниско съдържание на мазнини и с лека консистенция, лесни за размазване, съдържат половината от количеството мазнини, което съдържа традиционното масло. За да постигнат консистенцията и вида на традиционното масло, производителите добавят желиращи съставки, аромати и оцветители.

Маслото е източник на липиди, мастноразтворими витамини А и D, и на холестерол.

Съвет

Ако трябва да контролирате нивото си на холестерол, съветваме ви да изберете маргарин или масло, които осигуряват около 10% от масималното препоръчително количество в порция от 10 гр.

Маргаринът – мазнина заместител

Маргаринът е създаден като евтин заместител на маслото, който не съдържа животински мазнини и е с лека консистенция, подходяща за размазване. Основно се прави от растителни мазнини, подложени на промишлена преработка като хидрогениране и трансестерификация. Хидрогенирането прави мазнините от растителните масла по-наситени, като след нея ефектът им върху организма се различава от този на първоначално използваните масла. Освен това, в процеса на хидрогениране могат да се формират транс мазнини, които организъмът не разгражда добре и се справя по-трудно с тях.

В последно време част от производителите започнаха да взимат предвид негативния ефект на транс мазнините върху здравето на хората и създадоха нехидрогениран маргарин. Той не съдържа транс мазнини и е с по-лека консистенция. Вместо да хидрогенират течни растителни масла, производителите добавят малки количества палмово масло, което прави маргаринът по-мек, без съдържание на транс мазнини и лесен за размазване.

Маргаринът е източник на витамини А и Е. В него може да се добавят и други витамини и хранителни вещества като минерали, фибри или фитостероли.

Кой е по-добрият избор?

При избора на масло или маргарин въпросът не е до добра или лоша храна, нито дали се пълнее повече или по-малко от тях. И двата продукта са с високо съдържание на мазнини и съдържат хранителни вещества, важни за нашия организъм. Въпреки

че си приличат по много неща, имат и големи различия.

Мазнините в маслото водят до същото напъняване, както мазнините в маргарина. Следователно, ако двата продукта имат еднакъв процент на мазнини, от тях се пълнее еднакво.

По отношение на съдържанието на мастни киселини (наситени, мононенаситени и полиненаситени), тъй като при маргарина се използват растителни мазнини, той винаги е по-богат на моно-и полиненаситени мастни киселини от маслото. При маслото основно се съдържат наситени мастни киселини (животински мазнини).

Консумирайте в умерени количества и двата продукта. Не се лишавайте от хранителните вещества, които те съдържат, защото са важни за организма.

Любопитно

The Nurses' Health Study е мрежа, занимаваща се изцяло със здравето на жените, която постоянно провежда проучвания и изследвания за болестите и рисковете, на които са изложени жените. Тясно изследване показва че при жена, която яде 4 чаени лъжички маргарин на ден, има 50% по-голям риск за сърдечно заболяване, отколкото при жена, която яде маргарин рядко и в умерени количества.

Фибрите в менюто

Затрудняват пълното усвояване на някои мазнини и намаляват риска от атеросклероза

Фибрите са сред важните за организма хранителни вещества, но много хора не разбират тяхното действие и ползи и не знаят как да си ги набавят. Във всекидневното меню трябва да присъстват храни, богати на фибри, но не и да се прекалява с тях. Те имат благоприятно действие върху организма в ограничени количества.

както на разграждащите се, така и на неразграждащите се фибри. Консумацията на фибри намалява риска от развитието на различни болести, включително сърдечни проблеми, диабет, дивертикулит и запек. Счита се, че имат благоприятен ефект за понижаването на „лошия“ холестерол, тъй като затрудняват пълното усвояване на някои мазнини и намаляват риска от атеросклероза на съдовете. Фибрите помагат за по-бързото изхвърляне на токсините от организма, забавят усвояването на простите въглехидрати, намаляват дневната нужда от производство на инсулин и щадят панкреаса.

Съвети

- Яжте пресни, цели плодове, вместо да пиете плодови сокове.
- Заместете белия ориз, хляба и пастата с кафяв ориз и пълнозърнести продукти.
- Яжте овесени ядки и мюсли на закуска.
- Заменете чипса и шоколадовите сладки за следобедна закуска със сушени плодове.
- Пробвайте индийска и азиатска кухня. В тези ястия се съдържат много семена и бобови култури.

Колко фибри да приемате?

Препоръчително за възрастните и децата е да се приемат поне 20 гр. фибри на ден, набавени от храната, а не от добавки. Колкото повече калории приемате на ден с храненето, от толкова повече фибри се нуждаете. На всеки 1000 калории е добре да отговарят 14 гр. фибри. Тинейджърите и мъжете могат да консумират между 30 и 35 гр. на ден, дори повече.

Фибрите в овесените ядки и пълнозърнестите храни са по-ефективни от тези в плодовете и зеленчуците. Препоръчително е постепенно да увеличавате фибрите в диетата си, а не изведнъж. Важно е да се увеличи и приемът на течности, тъй като фибрите абсорбират вода.

Какво показват проучванията?

Честият прием на растителни влакнини намалява риска от сърдечни заболявания. Резултатите от проучване на Харвардския университет сочат, че високият всекидневен прием на фибри понижава с 40% риска от коронарна болест на сърцето, в сравнение с ниската консумация на фибри. Според други проучвания приемът на зърнени фибри може да предотврати развитието на т.нар. метаболитен синдром, при който се наблюдават високо налягане, високи нива на инсулин в кръвта, наднормено тегло и ниско съдържание на „добър“ холестерол.

Какво са фибрите?

Фибрите са сложни въглехидрати, които се съдържат в плодовете, зеленчуците, ядките, зърнените и бобови култури. Не всички фибри са еднакви и има различни начини за разпознаването им. Основно те са два типа – разграждащи и неразграждащи се. Може да се ориентирате какъв тип са по произхода им или като проверите дали се разтварят във вода. Неразграждащите се фибри не се разтварят във водата. В повечето растителни храни се съдържат и двата вида фибри в различни пропорции. Богати на разтворими фибри са необелените плодове и зеленчуци, боб, леща и овесените ядки. Неразтворими фибри се съдържат основно в пълнозърнестите брашна и суровите зелени растения.

Защо са нужни на организма?

Фибрите са част от здравословната и пълноценна диета. Много са ползите и благоприятните ефекти върху организма,

Препоръчителен прием на фибри за различните възрастови групи:

Възраст	Среден ежедневен прием на калории	Прием на фибри (гр.)
Деца		
1-3	1,404	19
4-8	1,789	25
Момчета и мъже		
9-13	2,265	31
14-18	2,840	38
19-30	2,818	38
31-50	2,554	38
51-70	2,162	30
70+	1,821	30
Момичета и жени		
9-13	1,910	26
14-18	1,901	26
19-30	1,791	25
31-50	1,694	25
51-70	1,536	21
70+	1,381	21

Източник: Institute of Medicine. Dietary Reference Intakes for Energy, Carbohydrate, Fiber, Fat, Fatty Acids, Cholesterol, Protein, and Amino Acids. 2002. Washington, D.C.: The National Academies Press. Retrieved August 15, 2007

Такси по кредитни карти

Как да се ориентирате в джунглата от банкови такси?

В предишните два броя ви запознахме с основните такси по международни дебитни карти Maestro и Visa Electron. Предлагаме ви и информация за таксите по две от най-разпространените кредитни карти в България – Visa Classic и MasterCard Standard.

Банките в България си запазват право да променят информацията, включена в техните тарифи и лихвени бюлетини. Най-често тези промени могат да се открият и на интернет страниците им, както и в клоновата мрежа. Ако срещу даден показател в настоящата таблица фигурира символът „-“, това показва, че на интернет стараницата на банката информация за конкретния показател не е открита.

Нашият съвет

Преди да сте направили избора:

1. Помислете добре. Имате ли наистина нужда от този конкретен банков продукт?
2. Проучете пазара. Направете информиран и разумен избор.
3. Проверете за скрити такси.
4. Четете общите условия, дори и тези, написани със ситен шрифт.
5. Не слагайте подписа си върху документ, чието съдържание не разбирате.

След като сте избрали кредитна карта:

1. Пазете я от загубване или унищожаване. Ако това се случи, в повечето случаи дължите такса.
2. Пазете картата и ПИН кода от недоброжелатели и злоупотреби. Броят на престъпленията с кредитни карти постоянно нараства.
3. Пазарувайте в интернет само от сигурни и изпитани вече страници.
4. Пазете ПИН кода, когато използвате картата на банкомат (АТМ) и ПОС терминал.

Преди да вземете кредитна карта

Преди да се отправите към магазина с кредитна карта в ръка, трябва винаги да имате предвид, че заетите на заем пари трябва да се върнат. Колкото и очевидно да изглежда това правило, то е едно от най-често нарушаваните в историята на съвременното банкиране. Банките са се въоръжили с много механизми, за да са сигурни, че дадените на заем пари ще бъдат върнати. Добре е обаче да се знае, че потребителите са най-големите потърпевши, ако не успеят разумно да разпределят и преценят задълженията си към банката.

Работата с кредитна карта много наподобява взимането на пари назаем, но вместо да се вземе цялата сума наведнъж, банките позволяват кредита да се ползва на части, когато е удобно за клиента. Картите обикновено работят с кредитен лимит – заемът, който конкретен клиент може да вземе за определен период от време. Кредитният лимит се възстановява, когато изплатите задължението си. Банката определя максималния кредитен лимит, т.е. най-високата сума, която може да изхарчите. Сумата се съобразява с финансовите възможности на клиента и неговата кредитна история.

Банката най-често ще ви даде и гратисен период, през който да изплатите задължението си. След като той изтече, ще се начисли лихва. При някои банки гратисният период е различен при теглене на пари в брой и при покупка с кредитна карта. Друг много важен показател за вашата кредитна карта е минималната погасителна вноска. Това е процентът от изхарчената сума, която трябва да внасяте всеки месец, за да не започнат да текат наказателни лихви.

Вашата кредитна карта ще има и годишна такса за обслужване, която ще се удържа всяка година. Възможно е да сключите договор за карта, за която няма да ви се начислява такава такса за определен период от време, но трябва да се информирате кога все пак ще започнете да дължите и такава такса. Кредитните карти имат и други такси, като най-важните може да откриете в следващата таблица.

„Активни потребители“ ви предоставя информация с

Банка	Издаване на картата	Експресно издаване на карта	Подновяване на картата при изтичане на срок
Емпорики Банк – България ЕАД**	Без такса	-	Без такса
Алианц Банк България	10 лв	60 лв	Без такса
Първа инвестиционна банка	Без такса	50 лв	20
Алфа банка - клон България	Без такса	-	Без такса
Юробанк И Еф Джи България (Пощенска банка)	Без такса	160	-
Обединена българска банка	-	-	30 лв на карта с неизтекъл срок
Райфайзенбанк (България)	Без такса	10 лв	Без такса
Стопанска и инвестиционна банка (СИБАНК)	Без такса	50 лв	25 лв
УниКредит Булбанк	Без такса	25 евро	Без такса
Банка ДСК (Карты Galaxy)	Без такса	80 лв	Без такса
Сосиете Женерал Експресбанк	Без такса	79.80 лв	Без такса
ПроКредит Банк (България)	Без такса	30 евро	Без такса
ТБ "МКБ Юнионбанк"	Без такса	10 евро	Без такса
Общинска банка София	Без такса	20 евро	Без такса
Централна кооперативна банка	Без такса	50 евро	Без такса
Банка Пиреос България	Без такса	-	Без такса
Търговска банка Д	Без такса	58 лв	Без такса
Интернешънъл Асет Банк	Без такса	30 евро	Без такса
Токуда	15 лв	50 лв	Без такса
НЛБ Банка Запад-Изток	-	-	-
ТБ "Инвестбанк"	Без такса	20 евро	Без такса

* Данни валидни към 17.09.2011г.

** В сила от 17.10.2011г.

«-» Символът означава ненамерена информация на инте

основните такси по международни кредитни карти Visa Classic/MasterCard Standard*

Годишна такса за обслужване на картата	Плащане на стоки и услуги на ПОС	Теглене на пари от АТМ в БГ	Теглене на пари от АТМ на друга банка	Теглене на пари от ПОС в БГ	Теглене на пари от ПОС на друга банка	Плащане на стоки и услуги извън БГ	Теглене на пари от АТМ/ПОС извън БГ	Справка за салдо на АТМ	Лих.% в лв при плащане/ теглене в брой	Смяна на ПИН код	Блокиране / Деблок. на карта	Минимална погасителна вноска
40лв	Без такса	1.5%, мин 3лв	1.5%, мин 5лв	1.5%, мин 3лв	1.5%, мин 5лв	-	1.5%, мин 10лв	1лв	-	1лв	5лв/5лв без ДДС	
40лв	Без такса	2лв	6лв + 1.5%, мин 10 лв	1% мин 2лв	6лв + 1.5%, мин 10лв	-	6лв + 1.5%, мин 10лв	-	-	1лв	20/ без такса	
39лв	Без такса	3лв+ 1%	3лв+ 1%	3лв+ 1%	3лв+ 1%	Без такса	10лв+ 3%	Без такса	18.64%	Без такса	Без такса/ 5лв	
40лв	-	1лв+1%	3лв+ 1%	1лв+1%	3лв+ 1%	-	5лв+3%	-	18% /19%	3лв	15лв/Без такса	
45лв	Без такса	3% мин 5лв	3% мин 5лв	3% мин 5лв	3% мин 5лв	-	3% мин 15лв	-	-	-	15лв по вина на клиента	5% мин 20лв
50лв-1ва г-на/ 30лв след 1 г-на	Без такса	2лв	2лв	-	-	0.5%	6лв+1.5%, мин 10лв	0.2лв	16.50%/ 18.50%	2лв	Без такса	Не по-малка от 10лв
Без такса	Без такса	0.80лв	1.20лв	0.1%, мин. 2лв	5лв+1%	Без такса	5лв+1%	0.20лв	17.8%	0.20лв	Без такса/ -	
60лв	Без такса	1лв	2лв	1лв	10лв + 1%	Без такса	5лв/10лв + 1%	0.2лв	-	0.2лв	10лв/10лв	-
25 евро	Без такса	1.5% + 1.5 евро	2.5% + 3.5 евро	1% + 3 евро	2.5% + 3.5 евро	Без такса	3% + 4 евро	0.5лв	1.35% месечен	Без такса	15 евро	3% от разрешения кредитен лимит
40лв	Без такса	1лв + 3%	2лв + 3%	1лв + 3%	10лв + 3%	Без такса	10лв+3%	-	17.95%	-	Без такса	2% от задължението към падежната дата
44.90лв	Без такса	1лв	2лв	5лв+2%	5лв+2%	0.5лв +0.5%	5лв+2%	Без такса	-	Без такса	5лв	-
24 евро	Без такса	1 евро + 2%	2 евро + 2%	1.5% мин 1евро	2 евро + 2%	Без такса	5 евро+ 3%	0.1 евро	19%	Без такса	Без такса/5 евро	Най-малко 5% от дължимата сума, не по-малко от 10 лв
10 евро	Без такса	2 евро	2 евро	-	-	Без такса	3 евро+ 1% мин 3.5 евро	0.1 евро	-	0.1 евро	10 евро/ 5 евро	-
24 евро	0.5 %	1 евро	1 евро	1% мин 1 евро	3 евро + 1.5 % мин 10 евро	0.5%	3 евро + 1.5 % мин. 5 евро	Без такса	-	10 евро без ДДС	10 евро/ 10 евро (без ДДС)	-
24 евро	Без такса	1 евро	1 евро	-	-	Без такса	3 евро +1% мин 5 евро	-	15.75%	-	5 евро	-
50лв	Без такса	3% мин 5лв	3% мин 5лв	3% мин 8лв	3% мин 8лв	-	3% мин 5лв/ 3% мин 8лв	0.6лв	-	-	Без такса	-
30 лв	Без такса	2лв	4лв	1% мин 4лв	-	Без такса	4лв + 1%	0.4лв	-	0.15лв		-
24 евро	0.5% мин 0.50 евро	1 евро	3 евро + 1.5%, мин 5 евро	1% мин 5 евро	3 евро + 1.5%, мин 10 евро	0.5% мин 0.50 евро	-	1 евро	-	2 евро	10 евро	-
48лв	Без такса	2 лв	6 лв + 1.5% мин 10 лв	1.5%	6 лв + 1.5% мин 10 лв	Без такса	6 лв + 1.5% мин 10 лв	0.2лв	16.5%	0.2лв	10 лв	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 евро	Без такса	1 евро	3 евро +1% мин 5 евро	1%	5 евро + 1.5% мин 10 евро	Без такса	3 евро +1% мин 5 евро/ 5 евро + 1.5% мин 10 евро	Без такса	-	0.2лв	5 евро/ 5 евро	-

Капаните в интернет

Как да се защитите от измами?

Отваряте страница в интернет и виждате оцветено в ярък цвят мигащо съобщение – честито, печелите! Получавате имейл, че сте изтеглен в лотария и сте спечелили награда, например в САЩ. Добре звучи, но истина ли е?

Внимание

Никога не предоставяйте поверителна информация на непознати и на хора от виртуалното пространство

Измамите са неочаквани покани, имейли, телефонни обаждания или текстове, които се опитват да ви подмамят, за да вземат парите ви. Вижте как да се предпазите и какво да направите в случай, че вече сте се подлъгали да платите.

Най-популярните измами

- Вие сте победител в чуждестранна лотария. Уловката е, че за да си я получите, трябва да внесете някаква такса. След като усвоят парите ви, измамниците покриват следите си.
- Инвестиция. Покана да инвестирате парите си с гарантирана печалба. Реално се оказва, че „инвестирайте“ в банковата сметка на измамниците.
- Закупуване на чудодейно лекарство. Покана да закупите лекарство

Други признаци, че е измама

- Предоставя се за връзка само мобилен телефон или изобщо липсва телефон.
- Вместо физически адрес е посочен номер на пощенска кутия, имейл или има единствена форма за обратна връзка.

„чудо“, напр. крем срещу артрит. Много често по интернет се продават лекарства и билки менте, които не само че може да нямат очаквания ефект, но и може да ви навредят.

Измамниците най-често действат чрез писма или промоционални листовки, спам по имейла, телефонни обаждания (т.нар. „студени обаждания“) или се опитват да привлекат вниманието ви с есе-меси.

Как да реагираме на атаките?

Ако получите имейл или писмо по пощата и то ви изглежда подозрително, не отговаряйте. Дори и да отговорите, за да отхвърлите предложението, това ще даде повод на измамниците да ви наводнят с нови съобщения. Не предоставяйте лични данни и дейтали за вашата банкова сметка или за кредитната си карта. Ако на враттата ви позвъни продавец, то поискайте неговата лична карта и се обадете в компанията, която представлява, за да проверите дали това лице работи там. Ако сте загубили пари и сте измамени, подайте сигнал в полицията.

Как да провера дали фирмата или офертата са истински?

Преди да предоставите банкова сметка и да инвестирате пари:

- Прочетете всички документи и общите условия. Никога не се регистрирайте за нещо веднага.
- Прочетете дребния шрифт в договора и се уверете, че разбирате сроковете и условията на офертата.
- Проверете пълномощията на дружеството или физическото лице – използвайте онлайн търсачката, за да видите дали има някаква обратна информация от други потребители.
- Поискайте съвет от финансов съветник или адвокат.
- Ако компанията твърди, че е дружество с ограничена отговорност, то трябва да бъде откриваема в официален регистър в съответната държава (за България това е Търговският регистър).

Нашият съвет

Използвайте онлайн търсачка, за да проверите каква е репутацията на съответния търговец, преди да му се доверите. Ако става въпрос за измамник, най-вероятно вече има достатъчно оплаквания от него в мрежата от други потребители.

- Ако офертата е да се купуват или продават акции, то компанията трябва да е регистрирана във Financial Services Authority (FSA), регистър на разрешените фирми.

Съвети за предпазване

- Ако търговецът дава невероятни обещания, бъдете нащрек. Придържайте се към правилото – ако това звучи прекалено хубаво, за да е истина, то вероятно е измама.
- Не плащайте предварително, за да получите награди, продукти или услуги, които не сте поръчали изрично от проверен предварително сайт. Да заплатите такса, за да получите награда от лотария, в която не сте участвали, е равносилно на това да си хвърлите парите на вятъра.
- Ако ви се оказва натиск бързо да вземете решение за покупка или инвестиция, това с голяма вероятност е измама.
- Ако някой иска данните на кредитната ви карта, като се опитва да ви прилъже с изгодни оферти, печалби, награди и други, то най-вероятно просто иска да изтегли парите ви и да изчезне.

Телефонът ми се намокри, какво да правя?

**Без паника - вижте
съветите на „Активни
потребители“**

1) Ако е паднал във вода, извадете го оттам колкото може по-бързо. Въпреки че пласмасовите покрития на мобилните телефони са доста стегнати, водата нахлува вътре средно за около 20 секунди или дори по-малко.

2) Ако още е включен, веднага го изключете и извадете батерията.

В случай, че не сте сигурни как да извадите батерията от телефона, прочетете ръководството.

3) Не го включвайте и не поставяйте батерията, докато не се убедите, че вече е напълно сух отвътре, защото това може да предизвика късо съединение.

Телефонът ви може да претърпи огрошни щети, когато е мокър отвътре и е свързан към източник на захранване.

4) Не се притеснявайте.

За да разберете предварително има ли щети, погледнете близо до ъгъла на телефона, където се намира батерията. Трябва да видите бял квадрат или кръг, с или без червени линии. Ако мястото е розово или червено, вашият телефон има щети.

3) Извадете SIM картата от телефона си.

Добре е повечето ви важни контакти да са записани именно в нея. SIM картите понасят по-добре щетите от вода, въпреки че е задължително да подсушите и нея.

4) Премахнете всички периферни устройства на телефона си.

5) Използвайте кърпа, за да подсушите телефона си.

Избягвайте разклащането и обръщането на телефона. Изсушете с мека кърпа или салфетка.

6) Опитайте със спирт.

Когато сте извадили батерията, SIM картата и другите периферни устройства, поставете телефона си в легнало положение, с лицевата част надолу в малък съд и го залейте със спирт. Това няма да го повреди, а ще спомогне за по-бързото му подсушаване, тъй като спиртът измества водата.

7) Ако е възможно, използвайте прахосмукачка.

Запомнете

Ако телефонът ви е влязъл в контакт със солена вода, махнете батерията и периферните устройства, и го изплакнете с чешмяна вода, преди солените кристали да са успели да полепнат по вътрешните му части.

Ако телефонът ви все още не работи, опитайте да го включите без батерия в зарядното устройство. В случай, че така проработи, имате нужда от нова батерия. Ако не се включва отново, обърнете се към сервиз.

Ще се получи вакуум, а това е най-бързият метод да изсушите телефона си.

7) Не използвайте сешоар.

8) Използвайте материали с висок афинитет към влагата.

Добро решение е да поставите телефона си в купа с ориз за една нощ, за да може влагата да бъде абсорбирана по-бързо.

8) След процедурата, поставете телефона си върху суха кърпа.

9) Преди да се опитате да включите телефона си отново, изчакайте поне 24 часа или повече.

Въпроси и отговори

Защо да не го зареждаме?

Ток + вода + метал = електролиза – тоест, разграждане на пътчетките на платката.

Ако оставите телефона с батерия, електролизата протича, докато не се изтощи цялата батерия. Това намалява с всяка изминала минута шансовете на пострадалия телефон да бъде ремонтиран успешно. Освен това зареждането на телефона протича с много голям волтаж от номинала. Това означава също, че електролизата ще протича в пъти по-бързо.

Защо да не се суши със сешоар?

Дисплеят не понася високи температури, а за да изсушите само

платката, нужна ви е температура от 200 градуса, каквато сешоарите не развиват. В сервизите това се прави със специални машини с горещ въздух.

Защо да не го оставите за 1-2 дни на слънце?

По този начин най-много да повредите и дисплея си (освен че няма да подсушите ефикасно телефона си, защото, както казахме, е нужно температурата да е около 200 градуса).

Кога имам шанс да спася телефона си след удавяне?

- Ако му извадите батерията и не се опитвате да го включвате.
- Ако не се опитвате да го зареждате.

Модерно е да си зелен или триковете на „Greenwashing“

Как да разобличите компаниите, които само се преструват на загрижени за околната среда

Това не е политически лозунг. А най-новата практика за заблуда на потребителите, която ни кара да вярваме, че даваме своя принос за опазване на околната среда.

Greenwashing, често превеждано на български език буквално като „зелено пране“, е вид маркетинг на компания или фирма, opisvaщ действия, чрез които потребителите биват заблуждавани, че дадена практика щади природата или че продукт или услуга

имат благоприятно влияние върху околната среда. Терминът е наричан още „зелен маркетинг“.

Практиката на зеления маркетинг възниква почти естествено, с осъзнаването на проблема, че всички ние, поотделно и заедно, оказваме вредно влияние на околната среда. Населението на планетата не е спирало да нараства, а с него се увеличават и мащабите на нашето влияние. Не може да се придвижва-

ме, храним, работим, забавляваме или с една дума живеем, без това да оставя своя отпечатък върху заобикалящата ни среда.

Естественият стремеж на всички нас да намалим това вредно влияние отваря врата за нови търговски трикове с обяснимо зелен привкус. Колкото една компания или стока се представя за щадяща природата, енергоспестяваща или възобновяема, толкова е по-голям интересът на потребителите към нея.

	Основните трикове на greenwashing
Скрит компромис или скрита подмяна	Твърдението внушава, че продуктът е екологичен, вземайки предвид ограничен брой характеристики, без да се обръща внимание на други негови аспекти, също важни за околната среда. Може да се даде пример с хартия, която се смята за екологична, само защото е дошла от гора, отглеждана по устойчив начин. Не се споменават обаче вредните газови емисии, отделени по време на производството на хартията, или хлорът, използван за нейното избелване. Последните два процеса вредят сериозно на околната среда.
Проблемът с липсата на доказателство	Екологично твърдение, което не може да бъде подкрепено от лесно достъпно доказателство или надежден сертификат. Примери за това са кърпички за лице или тоалетна хартия, чийто етикет твърди, че съдържат определен процент рециклиран материал, но не предоставя доказателство за наличието му.
Неясно твърдение	Твърдение, което е толкова неясно или общо, че в повечето случаи потребителите не го разбират или го тълкуват погрешно. Например „напълно натурално“. Натурални са още и арсенът, уранът и живакът, но са и отровни. Твърдението „напълно натурално“ невинаги означава екологично.
Фалшив етикет	Продуктът твърди чрез текст или снимка, че разполага с определен сертификат, но това не е вярно. Етикетът е подвеждащ и съдържа невярна информация.
Маловажно твърдение	Екологично твърдение, което може и да е вярно, но е твърде маловажно за потребители, търсещи щадящи околната среда продукти. Например „без хлорофлуоровъглерод“ е често срещано твърдение, въпреки че хлорофлуоровъглерод е забранен и няма как да присъства в продуктите.
Ефектът на второстепенно твърдение	Твърдение, което може да е вярно в определена категория продукти, но отклонява вниманието на потребителя от значително по-голямото влияние на цялата категория продукти върху околната среда. „Органични цигари“ или „енергийно ефективен ДЖИП“ са примери за такива твърдения.
Измислени твърдения	Това са лъжовни твърдения. Например твърди се, че продуктът е енергоспестяващ и че има сертификат, а реално това не е вярно.

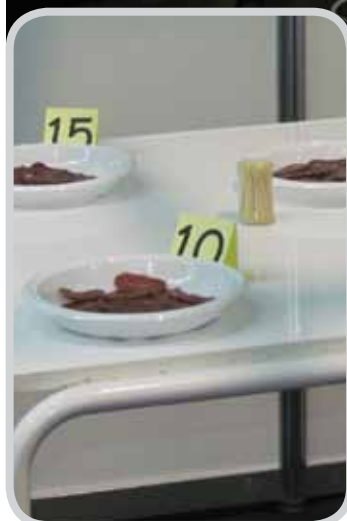

Какво можем да направим?

Потребителите са най-добрият регулатор на пазара. Колкото и една държава да се старее да ограничи дадена практика, тя никога не разполага с най-ценното и силно оръжие на потребителите – правото да се откажат от покупка. Три са основните неща, които може да направим:

- Да купуваме и подкрепяме продукти, за които сме сигурни, че отговарят на определени стандарти за защита на околната среда.
- Да се научим да разпознаваме еко етикетите.
- При отсъствието на такива, да сме нащрек за триковете на зеления маркетинг и да отказваме да купуваме продукти, които съдържат подобни на гореописаните твърдения.

Продукт на потребителя и през 2011 година

По традиция Асоциация „Активни потребители“, Асоциацията на месопреработвателите и Националната лозаро-винарска камара организираха дегустация - конкурс в рамките на изложенията „Месомания“ и „Салон на виното“.

Производители предоставиха част от продуктите си за провеждането на конкурса „Продукт на потребителя“ 2011 година. В категорията за вино посетителите дегустираха 3 бели и 7 червени вина, а в категорията колбаси - 4 луканки и 6 вида трайни варено-пушени колбаси (шпек).

Всеки участник в дегустацията опита и сравни продуктите от всяка категория. На потребителите бяха раздадени по две анкетни карти. Те съдържаха основните показатели, по които да бъдат оценени вината и колбасите. След приключването на конкурса, специалисти от Асоциация „Активни потребители“, които също не знаеха имената на фирмите, участвали в състезанието, обработиха резултатите.

При белите вина наградата спечели „Мускато Жиало“ на „Ф.И.А.Л“. Червено вино на потребителя стана „Мерло&Рубин“ на

„Винпром Русе“. В категорията луканка, както и през миналата 2010 година, потребителският вкус определи за победител „Орехите“ на Белла България. Траен варено-пушен колбас на потребителя за 2011 година стана продуктът на „Братя Къртеви“.

Ето и някои от най-важните изисквания, които разкриват качествата на всеки от продуктите, както и пълното класиране на участниците в конкурса.

Победителите получиха награди и грамоти в последния ден от изложбата.

Луканка**Външен вид**

При разрязване луканката трябва да притежава отвътре характерен тъмно розов към червен цвят – не трябва да се долавя магента или циклам. Кафявото оцветяване говори за лош технологичен процес и наличие на окислителен процес. Структурата на луканката трябва да е хомогенна и не е желателно да се наблюдават сравнително големи парчета хрущяли, фасции и др. нехарактерни съставки – за производството се ползва обезжилено месо.

Аромат

Ароматът трябва да е съвсем слабо млечно-кисел и да не мирише на кисело. Продуктът трябва да има мирис на добре узряло месо и подправки.

Вкус

При отхапване продуктът трябва да не е твърд или прекалено еластичен. Солеността трябва да е характерна за типа продукт и да не се различава значително от характерния за тази категория продукт. Не трябва да се долавя силна киселост, горчивина или сладост.

Луканка					
Наименование	Външен вид	Мирис	Вкус	ОБЩО	Класиране
Орехите		50	104	203	1
Бр. Къртеви		25	52	98	2
Г. Враново		18	28	63	3
Чех		13	24	55	4

Траен варено-пушен колбас (шпек)**Външен вид**

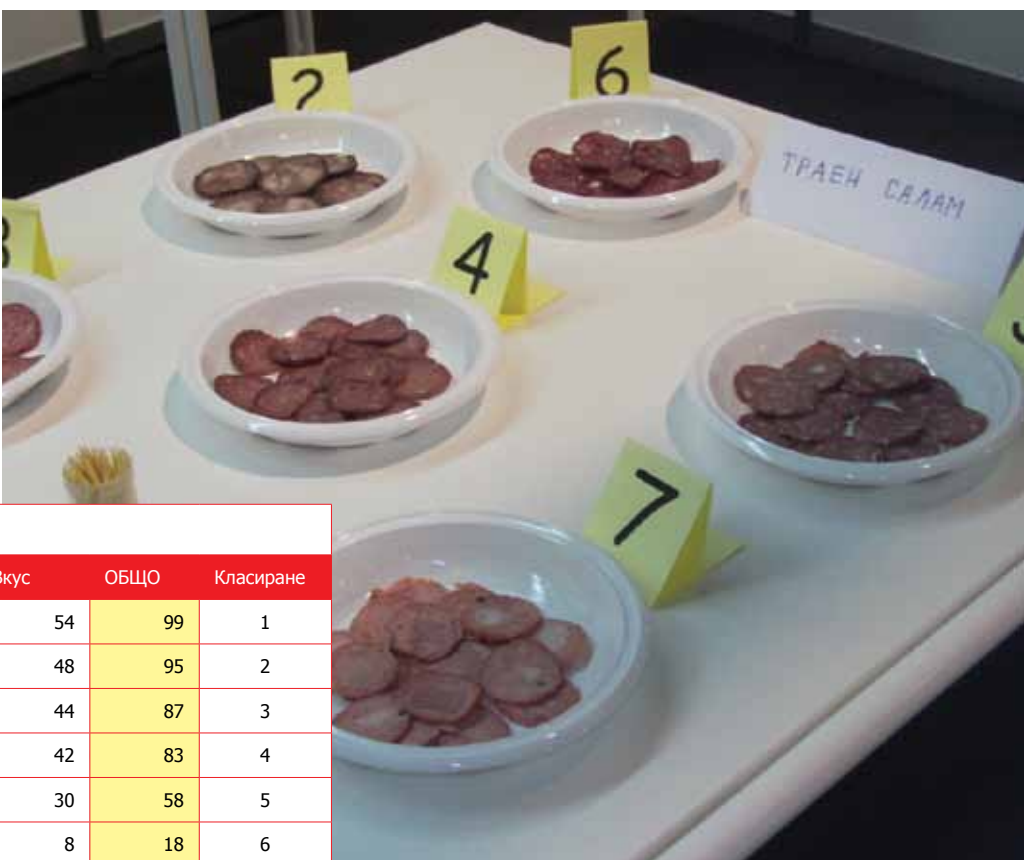
Разрезната повърхност трябва да е чиста, леко набръчкана, със светло кафяв до тъмно червенокафяв цвят. Консистенция - твърда и еластична.

Аромат

Ароматът трябва да е приятен, с изразен мирис на вложените подправки, без несвойствен аромат.

Вкус

Умерено солени, с изразен оттенък на вложените подправки, без несвойствен привкус

Траен варено-пушен салам (шпеков)

Наименование	Външен вид	Мирис	Вкус	ОБЩО	Класиране
Бр. Къртеви	27	18	54	99	1
Тандем	28	19	48	95	2
Чех	19	24	44	87	3
Г. Враново	19	22	42	83	4
Орехите	12	16	30	58	5
Сарай 73	4	6	8	18	6

Бели вина

Вкус

Белите вина почти не съдържат танини. Постигането на хармоничност при тях се постига при взаимодействието между сладкия вкус, дължащ се на захарите, и алкохола от една страна, и от киселините, от друга. Алкохолът и захарите предизвикват усещане за сладост и компенсират присъстващите киселини.

Аромат

Основният му компонент са ароматичните вещества от гроздето, затова той се нарича първичен аромат. Към него се прибавят ароматични компоненти, образувани след смачкването на гроздовия сок с твърдите части на гроздето и също така голям брой ароматични вещества, образувани от дрождите по време на алкохолната ферментация. Тази част от аромата на виното се нарича вторичен аромат. Във вината, които съзряват и стареят, някои от наличните ароматични компоненти се променят и се образуват нови. При зреене в дъбова дървесина се получават редица ароматични субстанции, придаващи специфичен нюанс в аромата на виното.

Бяло вино				
Наименование	Аромат	Вкус	ОБЩО	Класиране
Мускато Жило - Ф.И.А.Л.	37	31	68	1
Ризлинг - Винекс Преслав	22	34	56	2
Мускат - Винпром Русе	27	18	42	3

Червени вина

Вкус

Червените вина по вкус особено много се отличават от белите. Те са със значително по-мощен и пълтен вкус. Това се дължи основно на по-високото съдържание на фенолни вещества. При по-отлежалите вина фенолните съединения придават кадифен вкус и мекота.

Аромат

При червените вина ароматичните вещества са от 2 до 4 пъти повече, отколкото в белите. Доминират висшите алкохоли, които основно определят ферментационния аромат. Наситеността на ароматите и съотношението им се определят от температурата, при която се провежда ферментацията. При температура на ферментация от 24-26°C се получават червени вина с по-силни плодови нюанси. Ароматът на вината се оценява органолептично чрез показателите чистота, интензитет, финес, нюанс, хармония.

Червено вино				
Наименование	Аромат	Вкус	ОБЩО	Класиране
Мерло&Рубин - Винпром Русе	19	20	39	1
Каберне совиньон - Пълдин	14	9	23	2
Каберне сонивьон - Винекс Преслав	12	10	22	3
Купаш - Асеновград	7	11	18	4
Санджовезе - Ф.И.А.Л.	11	6	17	5
Купаш - Панда	8	6	14	6
Мавруд - Ковекс	4	5	9	7

Нашите партньори

През 2011 година „Активни потребители“ проведе конкурса „Продукт на потребителя“ в партньорство с Асоциацията на месопреработвателите в България и Националната лозаро-винарска камара. Събитието се организира за пета поредна година, като предишните 4 години участваха и Браншовата камара на индустриалните хлебопроизводители и сладкари в България.

Националната лозаро-винарска камара

Националната лозаро-винарска камара е единствената организация в България, която обединява на професионална основа всички, заети в лозарството и винарството. Учредена е през февруари 2000 г. Мисията на камарата е да защитава професионалните интереси на своите членове, качеството, автентичността и произхода на виното.

Националната лозаро-винарска камара и нейните 6 регионални звена (РЛВК „Тракия“ със седалище в Пловдив, РЛВК „Мизия“ със седалище в Плевен, РЛВК „Югоизточно Тракийска“ със седалище в Сливен, РЛВК „Черноморска“ със седалище във Варна, РЛВК „Южно Черноморие“ със седалище в Бургас и РЛВК „Пирин“ със седалище в Сандански) са уникални по своя правен статут неправителствени организации, които работят за развитието и конкурентоспособността на лозарството и винарството в страната. Националната лозаро-винарска камара поддържа регистър на гроздо- и винопроизводителите в България. Лозаро-винарските камари издават сертификати за произход на качествено вино и автентичност на гроздова ракия и бренди, и формират дегустационни комисии за извършване на задължителен органолептичен анализ. Националната лозаро-винарска камара изготвя стратегия за развитие на лозарството, винарството и осъществява политиката в този сектор. Организираната общност на българските лозари и винари е призвана да отстоява авторитета и името на българското вино, като разкрие неговите конкурентни предимства, използвайки натрупаните умения, въздействието на природните фактори и градената с векове традиция.

Адрес: 1000 София, ул. „Лере“ № 10, ет. 5
e-mail: office@bulgarianwines.org
www.bulgarianwines.org

Асоциацията на месопреработвателите в България

Асоциацията на месопреработвателите в България (АМБ) е доброволна организация с идеална цел. Основана е през месец

юли 1994 г. в град Велико Търново от 34 фирми-учредители. Асоциацията е създадена с финансовата и организационна подкрепа на американската организация ACIDI/VOCA. Една от основните цели на АМБ е да защитава законните интереси на своите членове и да им бъде от полза, като съдейства за решаването на общите им и частни проблеми. В асоциацията членуват фирми, занимаващи се с добив и преработка на месо, както и с други дейности, съпътстващи месната индустрия.

Адрес за кореспонденция:
1111 София п.к. 61 АМБ
Телефони за контакти:
02/ 971 26 71, 870 90 66 факс: 973 30 69
E-mail: office@amb-bg.com
www.amb-bg.com

Кодиране на пробите:

Преди провеждането на теста продуктите се регистрират за участие, като на производителите се предоставя номер за всеки от предоставените продукти. Впоследствие този номер се кодира повторно, за да се постигне максимална коректност на резултатите и да се елиминира възможността от неправомерни действия от страна на производителите. Кодирането се провежда така, че в края на теста „Активни потребители“ притежава номерата на спечелилите, но няма информация за фирмите, а Асоциацията на месопреработвателите и Националната лозаро-винарска камара притежават информация за кодирането на фирмите, но не разполагат с данните от теста и класирането. По този начин се гарантира провеждането на теста и извеждането на резултати, които са максимално защитени от интересите на търговци и производители.

Период на провеждане

Ноември 2011

Обща оценка

Оценката на продуктите се извършва на два етапа. През първия етап потребителите оценяват за вината – вкуса и аромата, а за колбасите – вкуса, аромата, както и външния вид. По време на теста потребителите избират номера на този продукт, който им харесва най-много по вкус, аромат и външен вид.

През втория етап събраните данни от потребителските анкети се анализират, като крайната оценка се състои от сумата на потребителските избори за всеки продукт. Единствения параметър, който се мени, е „вкус“ – сумата на потребителските избори се умножава по две. С тази корекция „Активни потребители“ дава по-голяма тежест на вкуса, отколкото на аромата и външния вид, така че по-невзрачните, но вкусни продукти да имат възможност да се сравняват с останалите.

Рециклиране на дрехи

Какво да правим с демодираните облекла?

Дори и да не осъзнаваме, когато купуваме дрехи и обувки с високо качество или такива, които могат да се поправят, ние се обличаме устойчиво. Така помагаме да се намали нарастващото количество отпадъци. Всеки се разделя с дрехите си по различни причини - промяна в размера (особено при детските дрехи), износване, демодиране и други. Какво да направим, за да сме сигурни, че дрехите ще се използват отново? Ето някои съвети.

Да дарим старите си дрехи

Дрехите, които няма да носим повече, но са в добро състояние, може да подарим на други членове от семейството или на приятели. В България това е често срещана практика, когато става въпрос за детски дрехи. Може да опитаме също да ги продадем на импровизирани борси за дрехи или по интернет. Временни места за продажба на дрехи втора употреба се организират в България по различни поводи - с благотворителна цел, за ученически и спортни облекла и други.

Прекрояване

С малко въображение и идеи може да си направим нова, интересна дреха от няколко стари. Старите дрехи, остатъците или отпадъците от тях служат на все повече дизайнери при създаването на модерни стоки за съвременни хора, които освен за външен вид, се грижат и за здравето на планетата. Текстилните отпадъци са богат източник на ресурси и материали за производството не само на нови дрехи, но и аксесоари, чанти, обувки.

Маркови дрехи на промоция

Много хора купуват дрехи чрез Интернет аукциони, като по този начин си намират дизайнерски дрехи и обувки на символична цена. Някои търговци поощряват клиентите си, ако върнат старата маркова дреха в магазина, от който са я купили (това става все по-популярно за марковите спортни дрехи).

Още приложения на старите дрехи

Когато решенията за повторна употреба на дрехите не са задоволителни, съществуват решения за оползотворяването им и по друг начин. Това може да включва промишлена преработка на дрехите в текстилни изолиращи материали (за сгради и т. н.) или използването им при производството на мебели.

Прање на дрехи

Премахване на различни петна

● **Флумастер** – разтъркайте петното с памук или парцалче, напоено с лимонов сок, след което изперете дрехата по обичайния начин.

● **Кръв** – най-ефикасният начин за премахване на петната от кръв е да накиснете дрехата в студена вода, а след това да продължите по обичайния начин с прах за пране. При бели дрехи може да се използва и малко белина. Ако петната са стари и доста упорити, след като прострете дрехата, е добре да я намажете с 3 % разтвор на кислородна вода. Същата процедура е приложима и за цветни дрехи, ако боята им е устойчива.

● **Шоколад и какао** – накиснете дрехата в студена вода и след това натъркайте със сапун или друг почистващ препарат. Изперете с хладка вода след процедурата.

● **Мазнина и олио** – нанесете препарат и изперете с хладка вода и сапун.

● **Парфюм** – изчистете от двете страни на материята с малко парче плат, напоено с алкохол, след това изперете по обичайния начин.

● **Мастило** – петното се третира с разтвор на амоняк и сода бикарбонат

в съотношение 1:2, след което се изпира.

● **Туш** – пере се в гореща вода и сапун, като към водата предварително се добавя малко амоняк.

● **Блажна боя** – третирайте дрехата от половин до един час с чист терпентин, след което продължете прането с препарат.

● **Боя за коса** – петната от този тип могат да бъдат отстранени само от бели дрехи с помощта на 3% разтвор на водороден префикс и амоняк.

● **Лепило** – натъркайте петното със смес от хладка вода и ацетон, след което изперете с максимално топла вода, според вида на материята. При упорити петна накиснете предварително в бял винен оцет.

● **Дъвка** – най-лесно се отлепя, като поставите парче лед върху дрехата или поставите дрехата за малко в фризера.

● **Алкохол** – изперете със студена вода, след което натрийте с глицерин и вода, и изперете във вода, смесена с оцет.

● **Чай и кафе** – изпънете частта от дрехата, върху която е петното и полейте отгоре с гореща вода.

Действат ли антибактериалните сапуни?

Прекаленото използване на подобни продукти може да застраши имунната ви система

През последните 15 години антибактериалните продукти навлизат бързо на пазара и постоянно се умножават техните разновидности – от антибактериални четки за зъби, сапуни и гелове до почистващи препарати от всякакъв тип. Каква всъщност е разликата между антибактериалните продукти и обикновените – само цената и благозвучното име, или има друг фактор, който кара потребителите да ги предпочитат?

Прилики и разлики

Малката разлика между обикновеното блокче сапун и тубата с надпис „антибактериален“ е в добавката на химикала триклозан. Традиционният сапун убива 99,4% от вредните бактерии върху кожата, докато така горещо предлаганият антибактериален сапун убива 99,6% от вредните бактерии. Тези 0,2% обикновено струват съществена надценка на хората,

които се грижат добре за хигиената си и вярват, че антибактериалните продукти са значително по-ефективни от обикновените. Оказва се, че и антибактериалните продукти имат недостатъци, дори могат да имат и неблагоприятно действие.

Недостатъци

Бактериите обикновено се свързват с болести и се възприемат като вредни за здравето. В действителност не всички бактерии причиняват болести и са опасни. Тялото ни съдържа много полезни бактерии, които имат защитни функции. Антибактериалните сапуни убиват както вредните, така и полезните бактерии и по този начин правят организма ни по-лесно податлив за други опасни бактерии. Вредните бактерии са способни да мутират и да станат устойчиви към антибактериалните агенти като триклозан, така че те да нямат действие върху тях. Прекалената употреба на антибактериални продукти може да попречи на нормалното действие на имунната система на тялото и на изграждането ѝ на собствена защита срещу вредните бактерии.

Кога да ги използваме?

Поради силното действие на антибактериалните продукти, те не се препоръчват за ежедневна употреба. Прибягвайте до използването им само в належащи случаи или ако са необходими за работата ви. При лекари, хора, работещи с храна и други подобни дейности употребата на такива препарати е неизбежна. Най-добрите сапуни за ежедневна употреба са

Факт

Миенето на ръцете с какъвто и да било сапун предотвратява развитието на бактерии и болести.

неутралните, като например бебешките. Добре е сапунът да овлажнява кожата, а не да я изсушава.

Спестете пари при следващия месечен пазар с продукти за дома и си вземете обикновен сапун, чието действие е гарантирано и няма опасност за имунната ви система.

Не унищожава вирусите

Много хора мислят, че като мият ръцете си с антибактериален сапун, това е вид профилактика срещу настинки и грип. Имайте предвид, че настинките и грипът се причиняват от вируси, а не от бактерии, и затова не се предотвратяват или лекуват с антибактериални препарати. Антибиотиците и антибактериалните сапуни убиват бактериите, като им пречат да си образуват клетъчни стени. Вирусите не са клетки и нямат клетъчни стени, затова те въобще не се влияят от тези препарати. Добра алтернатива в подобни случаи са дезинфектантите на алкохолна основа. Доказано е, че те помагат много повече за унищожаването на вирусите, отколкото миенето на ръцете с вода и сапун.

Нашият съвет

Ефективността на всеки сапун основно се определя от количеството, което нанасяте. Използвайте повече сапун и топла вода, така е сигурно че ще убиете вредните бактерии. Мийте ръцете си между 20 и 30 секунди, като търкате добре ръцете си и от двете страни, за да премахнете мъртвата кожа и мръсотията. Когато приключите, изплакнете добре и подсушете напълно ръцете си. Избягвайте контакт с кранчетата на мивката, като за тази цел може да използвате парче хартия или кърпа за затваряне им.

Има ли безвредна козметика?

Сайтът за потребителско обучение www.dolceta.eu ви съветва как да поддържате външния си вид с минимални рискове за здравето

Нестихващият глад за ползване на разкрасяващи продукти и услуги определя непрекъснато повишаващото се предлагане на пазара. Ситуацията със съвременната козметика е такава, че огромна част от нея съдържа синтетични химикали, за които има нови и нови доказателства, че са вредни, токсични, че причиняват хормонални разстройства, алергии и други неприятни последици.

Независимо, че много от въпросите, свързани с безопасността и здравните ефекти от използването на козметика засега остават неясни, все пак има варианти да сме привлекателно здрави и здравословно красиви. Използването на естествени съставки за поддържане на косата е за предпочитане пред боите за коса, съдържащи амоняк, пероксид, PPD и други. Ябълковият сайдер покрива посивелите коси, чаят изсветлява, кафето я потъмнява.

В спрейовете за коса, парфюмите, дезодорантите, лосионите за тяло и лаковете за нокти често се съдържа DBT (dibutyl phthalate), както и производните му фталати (phthalates). Множество изпитвания свързват този химикал с причиняване на различни увреждания.

Формалдехидът (използван обикновено в парфюмите и лаковете), както и консервантите (Diasolidinyl urea, DMDM hydantoin, Imidazolidinyl, Quaternium-15 и др.), които могат да отделят формалдехид, причиняват сърбеж и изгаряне на кожата, дразнене на гърлото, очите и белите дробове. Задължително избягвайте такива консерванти.

Парфюмите, дезодорантите и тоалетните води се произвеждат най-вече на петролна основа. Използвайте етерични масла, ароматерапия и растителни екстракти, вместо тях.

Направете своята козметика сами, използвайки природни продукти като плодове, семена, екзотични етерични масла и други, известни при балсамите и разкрасителите. Рецепти и съставки, полезни за кожата, можете да откриете на сайта на dolceta. Търсете продукти с логото на Humane Cosmetics Standart – заек и звезди

Наночастици в козметиката

Според изследване, направено от британски учени, наночастиците, които се използват в кремове за лице и други козметични продукти, може да са вредни за организма. Големи козметични гиганти използват редовно в производството си наночастици, хиляди пъти по-тънки от човешки косъм, но 87% от потребителите не са наясно с този факт, показва британско проучване. От 67 компании, запитани дали продуктите им са безопасни, са отговорили само 17 и от тях само 8 са били готови да дадат информация за употребата на наночастици в продуктите си. Учени твърдят, че поради размера си наночастиците могат да проникнат през защитните бариери в тялото – например в мозъка и да достигнат дори до бебето, което се развива в утробата на майката. Освен това наночастиците от даден химикал може да имат различни свойства от по-големите частици на същото вещество.

– това е международно призната гаранция, че продуктът не е тестван върху животни в нито един етап от направата му.

И не на последно място, щадете себе си и своето тяло.

8 факта за солариумите

С настъпването на студените зимни дни, желанието на мнозина за приятен слънчев загар ги кара все по-често да прибегват до услугите на „изкуственото слънце“. Какво се случва обаче, когато затваряме вратата на соларното студио, придобили мечтания тен? Ето и някои факти:

- По-малко от 20 минути, прекарани под изкуствените лъчи, се равняват на 4 часа под силна слънчева светлина.

- Според изследвания, ако посещавате солариум дори само 1

път месечно, рискът от развитие на рак на кожата нараства с цели 50%.

- Ако употребявате антидепресанти, лекарства срещу високо кръвно налягане или антибиотици, това може да направи кожата ви много по-чувствителна и склонна към изгаряния и увреждания при подлагане на процедурата.

- Рискът от развитие на меланом нараства до 75%, ако се подлагате на процедурата на възраст под 35 години.

- В Германия е забранено на лица под 18 години да посещават соларни студия.

- Излагането на слънчеви бани 48 часа преди или след солариум е нежелателно.

- Излъчваната от UVA лъчите радиация в соларните студия е десетки пъти по-силна от слънчевата.

- Редовните излагания на „изкуствено слънце“ състаряват значително кожата, причиняват нежелани пигментни петна и алергии.

Алтернативна медицина

Кога е опасна за здравето?

Алтернативната медицина е наименоване на всички практики, използвани вместо конвенционалната медицина. Основно включва лечение с билки, добавки, духовни лечения, медитации и т.н. Ще се спрем основно на алтернативната медицина чрез добавки и билки, тъй като тя би могла да бъде опасна за здравето и да предизвика усложнения.

Много продукти попадат в групата на алтернативните лекарства и са многобройни местата, от които можете да ги закупите. Съветите от приятели, използвали едни продукти, информацията в интернет за други „ефикасни“ продукти, препоръките на продавачите в магазина – в резултат събирате прекалено много информация, която не можете да използвате пълноценно. Търсенето на подходящия за вас продукт сред толкова голям набор от предложения често води до объркване и лоша преценка.

Искушаващо е просто да изберете един продукт или да изпробвате действието на някоя от терапиите, за които сте чули. Но не забравяйте, че го правите за подобряване на вашето здраве, а не за влошаване на здравословното и финансовото ви състояние. Бъдете много внимателни при избора си, защото докато някои от лекарствата са безвредни, други могат да ви създадат много проблеми, да не говорим за похарчените пари.

Предлагаме ви основни насоки и съвети за това как да изберете правилните за вас алтернативни медикаменти и терапии:

Пълно излекуване

Ако рекламата, описанието или сайтът на съответния медикамент ви обещава завинаги да се отървете от болестта, трябва да се замислите за неговата правдоподобност. Алтернативните медикаменти могат да допълнят програмата ви на лечение, но пълно оздравяване и възстановяване само с тяхната употреба едва ли е възможно. Други определения, за които трябва да внимавате са: изключителен ефект, специален продукт, чудо, тайна рецепта, медицинско постижение, доказано действие и т.н.

Странични ефекти и безопасна употреба

Друг сигнал за внимание е, ако лекарството се представя като безопасно, тъй

като е изцяло природен медикамент. Дори лекове, които смятаме за напълно безвредни, например лайката, могат да се окажат вредни, ако не се употребяват правилно. Информацията за страничните ефекти и мерките за безопасна употреба на съответния продукт трябва да бъдат изчерпателно обяснени и да включват препоръки.

Използвайте актуална информация

Непрекъснато се правят нови проучвания, доклади от пациенти и предупреждения за безопасността на алтернативните лекарства на пазара и на съставките, включвани в тях. Обърнете внимание дали вашият източник на информация е актуален и дали не са направени нови резюмета за продукта, който искате да закупите. Проверете датата на създаване на статията. По-старите статии не съдържат новите изследвания.

Какво показват изследванията?

Дори най-възторжените и многобройни препоръки не са заместител на научните доказателства за това дали един продукт е ефикасен и безопасен. Имайте предвид, че нивото и качеството на проучванията е различно. Следните принципи могат да ви помогнат да различите изследванията на високо ниво от нискокачествените проучвания:

• Независимост на проучването

Проверете от кого е направено изследването и дали източникът е независим. Задайте си въпроса дали не се търси финансова полза от продукта и получените резултати. Въпреки че не може изцяло да се промени направеното проучване и неговите резултати, препоръчително е да търсите информация от независими източници. В противен случай може да попаднете на изследвания с леко изменени анализи, които обаче да пропускат важна информация и съответно да направите грешен избор.

• Тип проучване

Трябва да сте наясно дали проучването не е създадено, за да отстрани евентуални отклонения. Може да бъде двойно изследване с плацебо. В двойното изследване участниците не се споменава дали приемат истинския медикамент или плацебо. Изследователите също не са осведомени. Участниците приемат на разбъркан принцип активния медикамент и плацебо. Този модел се приема за златен стандарт за установяване на действието на медикаментите,

тъй като позволява да се определи до каква степен лекарството наистина действа.

• Изпитвания върху човешкия организъм

Експериментите с животни или само лабораторните проучвания са добри отправни точки, но те не доказват, че лекарствата или терапиите действат и са безопасни за хората. Използвайте продукти, които реално са изпитвани и доказано имат ефект върху човешкия организъм.

• Къде са публикувани проучванията?

Доверете се на проучвания, публикувани в рецензирани списания. Изследванията, които са публикувани в рецензирани списания, са предварително прегледани от независими експерти в областта. Този процес на преглеждане помага за установяването на проблеми и гарантира определено качество на проучванията, които са публикувани.

• Извадка на проучването

От значение е колко хора са включени в изследването. Проучванията сред повече хора дава по-точни резултати и са по-достойни. Факт е, че засега няма много проучвания с тези характеристики за алтернативната медицина, но това не означава, че малките изследвания са неефективни.

Информирайте личния си лекар

Дръжте личния ви лекар в течение за всеки продукт, който мислите да вземете или терапия, която искате да изпробвате. На пазара има множество лекарства, които може да не са благоприятни за вашия организъм и здравословно състояние.

Водете бележки какви лекарства и добавки взимате, с каква продължителност и дозировка, и информирайте лекаря си, когато правите консултация. Важно е той да знае пълния списък на медикаментите, които употребявате, тъй като при комбинирането на определени съставки и лекарства, могат да се получат неблагоприятни и много опасни за здравето ефекти.

Спестете ток

Вижте съветите на
„Активни потребители“
за по-ниски сметки

С настъпването на студения сезон и рязкото спадане на температурите драстично скачат сметките за електроенергия. Предлагаме ви някои лесни и практични съвети, които ще ви помогнат да спестите пари и да намалите потреблението си на ток, без да жертвате комфорта си.

- Намалете температурата на загряване на бойлера си до 45-50 градуса. Няма да усетите разликата, а в същото време ще намалите сметките си за ток.
- Уплътнете всички прозорци добре.
- Затворете добре вратите на неотопляваните помещения, за да не успее топлината да се пренесе към тях.
- Добавете овлажнители за въздух. По-влажният въздух създава усещане за по-висока температура. Лесен начин е да поставите два съда, пълни с вода, в близост до отоплителното тяло. Още един плюс на процедурата е, че намалява статичното електричество.
- Отворете пердетата и завеси си. Оставете слънчевата светлина да затопли стаите в дома ви.
- Гасете лампите, когато излизате. Този така тривиален съвет наистина спестява много електроенергия.
- Почистете филтрите на климатика си, защото именно събраният там прах пречи на топлия въздух по-ефективно да премине в помещението. Тази процедура, извършвана на всеки два месеца, увеличава ефективността на климатика с 50%.
- Не разчитайте да отоплявате напълно студения си дом само с малки електрически печки и вентилаторни уреди - това само ще увеличи сметките ви.
- Поддържайте въздуха в дома си винаги чист и свеж през зимата. За целта проветрявайте всеки ден. Това ще осигури по-добрата му циркулация.
- Изложвайте килимчета под вратите. Така ще попречите на студения въздух да нахлуе в дома ви.
- Ако имате камина и не я използвате, задължително затворете клапата ѝ, за да

не дърпа топъл въздух от стаята.

• Изключвайте светещата коледна украса за по-дълъг период от време. Използвайте свещи. Това ще създаде приятна коледна атмосфера и ще ви спести излишни пари за електроенергия.

• След като използвате фурната си, оставете вратичката ѝ отворена - така бързо ще затоплите помещението.

Стари, но златни съвети за пестене на ток

- Изключвайте зарядните от контакта, ако не ги ползвате. Едва ли има потребител, който все още да не знае, че тези устройства харчат ток, ако са включени в контакта, дори и да не вършат никаква работа.
- Направете настройки на компютъра си, така че да минава в икономичен режим за използване на ток, когато не го използвате. Така ще спестите ток.
- Размразявайте месото на стайна температура или като го преместите от хладилната камера в хладилника от вечерта за следващия ден, вместо да използвате микровълновата печка.
- Поддържайте торбичката за прах на прахосмукачката си чиста. Така уредът харчи по-малко ток при работата си.
- Използвайте тостер, електрическа кана и тенджерата под налягане, вместо готварската печка при всяка възможност.
- Използвайте програми на пералнята с по-ниски температури, ако прането ви не е силно замърсено. 85% от от тока, който харчи пералнята, отива за стопляне на водата.
- Включвайте бойлера, пералнята и други електроуреди на нощна тарифа. Това ще намали сметката ви. Нощната тарифа е от 22:00 ч. до 6:00 ч. През зимата и от 23:00 ч. до 7:00 ч. през лятото.
- Съобразявайте диаметъра на тенджерите, в които готвите, с този на котлона и захлупвайте ястието, за да заври по-бързо.

Безжичен рутер

Най-бързите ви позволяват връзка с до 248 мегабита в секунда

WiFi технологията постепенно се превръща от лукс, предлаган само в скъпите кафенета и ресторанти, до мрежа, намираща приложение във всеки дом. Но какво трябва да знаем, преди да си купим Wireless Router или рутер за безжична връзка? Ето няколко съвета и предложения:

Първо трябва да си изясним за какво ще използваме своя безжичен рутер – за игри, за сваляне на музика и филми или за работа. Това е доста важен въпрос, тъй като скоростта, която ни трябва за различните неща, е различна и няма нужда да купуваме твърде скъп и бърз рутер, ако например ще използваме интернет за изпращане на документи, писма по електронната поща и разговори по скайп. При всички случаи обаче, добре е преди да закупим избраното от нас устройство, да се уверим, че то поддържа стандарта 802.11n, който е по-бърз от останалите и ще ни позволи да гледаме клипове по мрежата с HD качество без засечки.

Стандарти

Общият стандарт, към който се причисляват всички безжични устройства за интернет връзка, се нарича 802.11. В повечето случаи, след цифрите за стандарта има различни букви, които обозначават

скоростта, поддържана от самия рутер.

802.11 b

Обикновено се използва от по-стари мрежови карти и устройства, които позволяват максимална скорост на връзката до 11Mbps.

802.11 g

Повечето от предлаганите устройства на пазара разполагат с точно този тип технология. Те достигат максимална скорост на връзката 54Mbps, което доста улеснява трансфера на големи файлове по мрежата. Обхватът на тези устройства е по-подходящ за покриване на пространства като апартамент или малък офис.

W802.11 n

Най-новата и бърза технология на пазара е именно тази. Тя позволява скорост от 248Mbps. Именно това е технологията, която е най-удобна за трансфер на големи медийни файлове като музика и филми. Освен това обхватът на тези устройства е доста по-голям, отколкото на останалите, което ги прави по-подходящи за покриването на по-големи пространства като например къща или в някои случаи - обществени места като зали и паркове.

Размерът също е от голямо значение. Модерните рутери вече са доста малки и могат да се съберат навсякъде, така че да не пречат и да не развалят интериорния ви дизайн. Не се подлъгвайте, че по-голям рутер означава повече възможности или по-добър сигнал.

Сигурност на безжичната мрежа

Когато избирате безжичен рутер, не забравяйте да погледнете дали поддържа всички стандарти за подсигуриране на мрежата. Това е важно, защото ви дава възможност да направите мрежата си защитена и достъпна само за този, който знае паролата за нея. По този начин ще се предпазите от нежелан трафик на данни, направен от други потребители, както и от достъп до лична информация като файлове и папки, които вашият компютър споделя в мрежата.

Всички рутери би следвало да разполагат със следните стандарти: WEP (Wired Equivalent Privacy) и WPA (Wi-fi protected access). Това са стандарти, изискващи при влизане в мрежата да въведете парола. WPA2 стандартът е най-новият вариант на WPA, а WPA2-PSK (Pre-Shared Key) е предназначен за дома и малкия офис, където се изисква парола между 8 и 63 символа.

Свързване на настолния компютър към Wi-Fi рутер

Ако разполагате само с настолен ком-

Цена и бюджет

Понякога опитът да спестите пари, води до това, че се налага да похарчите повече. Тази грешка рискувате да направите, ако изберете евтино устройство с малка гаранция, защото то може бързо и лесно да се повреди. Тоест, вероятно е да ви се наложи да дадете допълнителни пари за ново устройство или за ремонт. Съветваме ви да огледате моделите и ако искате да спестите, да се насочите към средния ценови клас, вместо да избирате най-евтиния вариант.

Гаранция

Производителите на такъв тип устройства почти винаги дават гаранция за продуктите си. Добре е да проверите продължителността на тази гаранция. Рутер с по-голяма гаранция в повечето случаи означава добър и надежден производител, който предлага поддръжка на своите устройства. Рутери с по-малка гаранция могат да означават некачествена стока.

Речник на термините

DHCP (dynamic host configuration protocol) – Начин на наименоване на устройствата по мрежата, така че те да могат да се свързват с интернет и да бъдат откриваеми.

Encryption – Начин на закодиране на информацията, така че само определен човек или компютър да може да я декодира и разбере.

Ethernet - Традиционно използвана технология за създаването и използването на жични мрежи.

Firewall - Софтуер, блокиращ нежелани връзки от и към интернет пространството.

Gateway – Безжичен рутер, който разполага с вграден модем за достъп до интернет.

IP (internet protocol) address –

Адрес, записан с цифри, чрез който вашият компютър се идентифицира в мрежата.

Mbps (Megabits per second) – Единица за измерване на скоростта, с която се пренасят данните.

Media-streaming device – Устройство, което ви позволява да слушате музика или да гледате видео от вашата стерео уредба или телевизор посредством директна връзка с вашия компютър.

Network – Два или повече свързани компютъра, които могат да си споделят ресурси помежду си.

PCMCIA adaptor – Това е устройство с формата на карта, което се включва към вашия лаптоп, за да му придаде допълнителни функции и безжична връзка с интернет.

Router - Устройство, което насочва трафика на данни между отделните компютри и също така осигурява достъпа на всеки един от тях до мрежата. Рутерите могат да бъдат както

жични, така и безжични.

SSID (service set identifier) –

Начин на наименоване на вашата безжична мрежа, за да можете да я различавате от другите мрежи в района.

USB (universal serial bus) –

Система за свързване на външни устройства към компютъра.

WEP (wireless encryption protocol) – Протокол за защита на вашата мрежа, който кодира информацията ви.

Wi-Fi – Технологиата, която позволява данните да бъдат изпращани като радио вълни напълно безжично, вместо чрез кабел.

Workgroup – Група от компютри, които се намират в мрежа и могат да си комуникират помежду си, както и да споделят информация.

WPA (Wi-Fi Protected Access) – Друг начин за защита на вашата мрежа, който предотвратява използването на мрежата ви от други потребители.

компютър, безжичният рутер може да се окаже излишен. Настолните компютри са статични, рядко се местят на различно място и нямат Wireless мрежова карта. За да използвате безжична връзка на настолния си компютър, трябва да си купите и безжична мрежова карта, което ще ви струва допълнителни средства. Въпреки всичко, безжичната технология се налага все повече, затова не е излишно да имате такава връзка в дома си – може да я използвате за мобилни телефони, лаптопи и др. Някои рутери предлагат и допълнителни екстри. По-скъпите модели имат дори вградени собствени твърди дискове

или входове за USB памет, чрез които можете директно да споделяте файлове по мрежата с всички, свързани в нея.

Лесно ли е да се създаде безжична мрежа?

Наистина, работата по създаването на безжична мрежа не е малко, но някои от различните видове рутери правят създаването на самата мрежа доста по-лесно, отколкото други. Дори да имате безжичен рутер и лаптоп, имайте предвид, че все още най-сигурната и бърза връзка си остава кабелната такава. А жичната връз-

ка, също като безжичната, може да бъде използвана за настройка на вашия рутер, а също и за специфични настройки дори на безжичната ви мрежа. Повечето устройства за безжична връзка могат да бъдат достъпни през интернет браузъра ви. В книжката с инструкции за инсталация и ползване на устройството обикновено е написан номер или адрес, който трябва да въведете в адресната лента на вашия браузър и така да се свържете с неговия контролен панел. Веднъж свързани с контролния панел, вече можете да настройвате всички функции на вашето устройство.

Бар кодове

Първите три цифри в бар кода обозначават страната на произход на стоката.

Случва ли ви се да се питате в коя държава е произведена дадена стока? Първите три цифри от бар кода на всеки продукт ви показват държавата, в която е произведен. Таблицата по-долу ще ви помогне да се ориентирате. Някои държави имат повече от един бар код, например САЩ (нейните кодове са от 000 до 019, от 030 до 039 и др).

000 - 019	САЩ
030 - 039	САЩ
050 - 059	Купони
200 - 299	Локално кодиране
380	България
385	Хърватска
400 - 440	Германия
460 - 469	Русия
471	Тайван
475	Латвия
477	Литва
479	Шри Ланка
481	Беларус
484	Молдова
486	Грузия
489	Хонг Конг
520	Гърция
529	Кипър
535	Малта
540 - 549	Белгия, Люксембург
569	Исландия
590	Полша
599	Унгария
608	Бахрейн
611	Мароко
616	Кения
621	Сирия
624	Либия
626	Иран
628	Саудитска Арабия
640 - 649	Финландия
700 - 709	Норвегия
730 - 739	Швеция
741	Ел Салвадор
743	Никарагуа
745	Панама
750	Мексико
759	Венецуела
770	Колумбия

775	Перу
779	Аржентина
784	Парагвай
789 - 790	Бразилия
840 - 849	Испания
858	Словакия
860	Сърбия и Черна Гора
867	Северна Корея
870 - 879	Холандия
884	Камбоджа
888	Сингапур
893	Виетнам
900 - 919	Австрия
940 - 949	Нова Зеландия
955	Малайзия
977	Периодични издания (ISSN)
980	Ваучери за върнат амбалаж
990 - 999	Купони
020 - 029	Локално кодиране
040 - 049	Локално кодиране
060 - 139	САЩ
300 - 379	GENCOD-Франция
383	Словения
387	Босна-Херцеговина
450-459;490-499	Япония
470	Киргистан
474	Естония
476	Азербайджан
478	Узбекистан
480	Филипините
482	Украйна
485	Армения
487	Казахстан
500 - 509	Великобритания
528	Либия

531	МАС (Македония)
539	Ирландия
560	Португалия
570 - 579	Дания
594	Румъния
600 - 601	Южна Африка
609	Мавриций
613	Алжир
619	Тунис
622	Египет
625	Йордания
627	Кувейт
629	Емирства
690 - 695	Китай
729	Изрел
740	Гватемала
742	Хондурас
744	Коста Рика
746	Република Доминикана
754 - 755	Canada
760 - 769	Швейцария
773	Уругвай
777	Боливия
780	Чили
786	Еквадор
800 - 839	Италия
850	Куба
859	Чехия
865	Монголия
869	Турция
880	Южна Корея
885	Тайланд
890	Индия
899	Индонезия
930 - 939	Австралия
950	Централа
958	Макао
978 - 979	Книги (ISBN)
981 - 982	Купони за обща валута

Български работи

По-скъпо ли е в българската IKEA от магазините на веригата в други държави?

ИКЕА е една от една от най-големите мебелни вериги на европейския пазар. С повече от 300 магазина, шведската марка предлага мебели и аксесоари за дома вече повече от 60 години на европейския и световен пазар. На 20 септември 2011 г. ИКЕА официално откри свой магазин и в България. В много от медийните публикации гигантът беше обвинен, че стартира на българския пазар с доста високи за страната цени. Новостите, които предлага ИКЕА, са свързани с предоставения от фирмата 40-дневен срок за връщане на закупен артикул, при 7-дневен такъв, предлаган от

другите мебелни вериги в страната. Предлагаме ви сравнение в цените на 15 артикула от тазгодишния каталог на фирмата в 7 различни европейски държави: Румъния, България, Франция, Великобритания, Полша, Германия и Гърция. Стоките са избрани на случаен принцип, като някои от тях са част от промоционални предложения за съответния период.

От съпоставката се вижда, че при част от стоките като - легло модел FJELLSE, 2-местен диван SOLSTA и маса за трапезария BJURSTA, цените са сред от най-високите именно в България в сравнение с останалите страни. При други артикули - кухненска мивка BREDSKAR и завеса за баня UDDGRUND цените в България са сравнително ниски за пазара.

Вид стока	Romania	Bulgaria	France	UK	Poland	Germany	Greece
FJELLSE Легло	99 лв 219 lei	99 лв	78 лв € 39,90	74 лв £ 33	80 лв 179,99 PLN	76 лв € 39	95 лв € 49
SOLSTA 2-местен диван	226 лв 499 lei	259 лв	244 лв € 125	199 лв £ 89	178 лв 399,99 PLN	154 лв € 79,00	270 лв € 139
SKRUVSTA Въртящ се стол	195 лв 429 lei	199 лв	252 лв € 129	223 лв £ 99,99	222 лв 499,99 PLN	192 ,50 лв € 99	231 лв € 119
BJURSTA Маса за трапезария	363 лв 799 lei	399 лв	330 лв € 169	422 лв £189	355 лв 799,99 PLN	387 лв € 199	504 лв € 259
EGNAN Двукрилен гардероб	226 лв 499 lei	199 лв	194 лв € 99	199 лв £ 89	155 лв 349,99 PLN	192,50 лв € 99	173 лв € 89
SOMNAT Детско креватче	113 лв 249 lei	115 лв	115 лв € 59	101 лв £ 44,99	75,50 лв 169,99 PLN	115 лв € 59	134 лв € 69
BYHOLMA Кресло сиво	158 лв 349 lei	179 лв	174 лв € 89	177 лв £ 79	133 лв 299,99 PLN	192,50 лв € 99	192,50лв € 99
BREDSKAR Кухненска мивка 62x46 инокс	371 лв 818,99 lei	329 лв	362 лв € 185	378 лв £ 169	455 лв 1 024,99 PLN	368 лв €189	329 лв € 169
MOLGER Мебел за баня	73 лв 159,99 lei	80 лв	76 лв € 39	87 лв £ 39	67 лв 149,99 PLN	78 лв € 40	87,50 лв € 45
EKNE Огледало с рамка	23 лв 49,99 lei	29 лв	19,53 лв € 9,99	33,50 лв £14,99	18 лв 39,99 PLN	19 лв € 9,99	27лв € 13,99
GUBBSKAR Постелки за баня	4,5 лв 9,99 lei	6,99 лв	7 лв € 3,50	9 лв £ 3,99	6 лв 12,99 PLN	8 лв € 3,99	10 лв € 4,99
TAJMA Часовник	16 лв 34,99 lei	18,50 лв	19,50 лв € 9,99	21 лв £ 9,29	18 лв 39,99 PLN	19 лв € 9,99	19 лв € 9,99
SULTAN HUGLO Пружинен матрак	286 лв 629 lei	269 лв	291 лв € 149	266 лв £ 119	200 лв 450 PLN	368лв € 189,00	387 лв € 199
KRITTER Детско столче	32 лв 69,99 lei	29 лв	25 лв €12,95	22 лв £ 9,99	22 лв 49,99 PLN	29 лв € 14,99	29 лв € 14,99
UDDGRUND Завеса за баня	18 лв 39,99 lei	11,50 лв	19,50 лв € 9,99	22 лв £ 9,99	13 лв 29,99 PLN	19 лв € 9,99	27 лв € 13,99

КАК ДА ПОЛУЧАВАМ СПИСАНИЕ АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ?

1. КАТО СТАНЕТЕ ЧЛЕН НА АСОЦИАЦИЯ АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ

СТАНДАРТНО ЧЛЕНСТВО – 25 лева за 2011 година, включва:

- Абонамент за списание АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ за съответната календарна година.
- Всички информационни издания на АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ, издадени през 2011 г.
- Разширен достъп до информацията в интернет страницата на асоциацията – достъп до резултатите от тестове на продукти и услуги, статии и полезна информация.

ПЪЛНО ЧЛЕНСТВО – 40 лева за 2011 година, включва:

- Всичко, което получавате чрез „Стандартното членство“ плюс безплатна индивидуална правна консултация с юрист и до 3 писмени консултации от специалисти на АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ при разрешаване на потребителски спорове с търговци и производители.

ОН-ЛАЙН ЧЛЕНСТВО – 15 лева за 2011 година, включва:

- Разширен достъп до информацията в интернет страницата на асоциацията – достъп до резултатите от тестове на продукти и услуги, статии и полезна информация

2. АБОНАМЕНТ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА – 30 /тридесет/ лева за 10 броя на списанието (издава се фактура).

Най-лесно може да станете член АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ на адрес:

<http://aktivnipotrebiteli.bg/продукти-и-абонаменти>**3. СПИСАНИЕ АКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛИ** може да закупите от веригите **Кауфланд, Фантастико, Т-маркет**, както и от следните обекти за плащане на битови сметки в София и Варна:

Район	Адрес
Гр. Варна	
Приморски	Ул.Роза и ул.Ян Палах
Одесос	Ул.Цар Петър и ул.Ал.Рачински
Аспарухово	жк Аспарухово, Спирка с-у ОУ ХР.Ботев
Младост	Ул.Под игото и ул.Капитан Райчо
Владиславо	жк Владиславо, III м.р. до бл.302
Владиславо	жк Владиславо, II м.р. п-р Кайсиева градина
Одесос	Площад "Мусала"
Гр. София	
Сердика	В сградата на Р-н Сердика
Лозенец	П-р "Римска Стена"
Възраждане	"Женски п-р", Адм.сграда
Слатина	Пазар "Ситняково"
Красно село	Пазар "Красно село"
Триадица	Пазар "Иван Вазов"
Овча купел	Пазар „Овча купел 2“
Искър	Пазар „Дружба 1“
Връбница	Пазар „Връбница“
Подуяне	Пазар „Хаджи Димитър“
Слатина	Пазар "Слатина"
Искър	Пазар „Дружба 2“
Надежда	Пазар „Толстой“
Лозенец	Пазар "Хлад.-Сребърна"
Възраждане	Метростанция Константин Величков
Подуяне	Пазар „Герена“
Младост	Пазар "Младост 4"
Средец	Метростанция Су "Кл.Охридски"
Изгрев	Метростанция Ж.Кюри
Младост	Метростанция Младост
Люлин	Руски пазар, Абонаментно бюро на ЦГМ
Средец	Метростанция Ст."В.Левски"
Студентски	Метростанция ГМДимитров
Средец	Метростанция Сердика
Връбница	Метростанция Обеля
Люлин	Метростанция Западен парк
Люлин	Метростанция Люлин
Младост	До Р-н Младост, Абонаментно бюро на ЦГМ
Младост	жк Младост 2, РУМ Младост
Илинден	Метростанция Вардар
Триадица	бул. „Ст. Тошев“, бл. 221А, вх. „Б“, партер
Сердика	Бул. „Първа българия“ и бул. „Каменоделска“
Студентска	бул. "Акад.Борис Стефанов", с-у Зимния дворец
Слатина	ул."Николай Коперник", пред бл.109

Показалец на по-важните теми в списанието

Тестове

Авиокомпани	8/2010
Авто навигации	9/2011
Антивирусни програми	3/2011
Автомобили - спирачки	2/2011
Айряни	8/2011
Батерии	4/2011
Батерии	5/2011
Видеокамери	5/2011
Вино	10/2011
Външни хард дискове	4/2011
Вода за уста	7/2010
Дезодоранти	9/2011
Детски колички	6/2010
Детски столчета за кола	2/2010
Диетичен хляб	1/2011
Електронни книги	6/2011
Енергоспестяващи лампи	4/2011
Кисело мляко	3/2011
Колбаси и вино	10/2011
Лампи	8/2010
Мобилни телефони	6/2011
Навигационни системи	6/2010
Прахосмукачки	4/2010
Принтери	7/2011
Сирене	2/2011
Слънцезащитни продукти	5/2010
Телевизори	7/2011
Фотоапарати	8/2011
Хляб	1/2011
Хляб	5/2011
Ютии	9/2010

Проучвания

Здравноосигурителни фондове	1,2,3/2011
Касови банкови преводи	5/2010
Роуминг услуги	2/2010
Такси при теглене от банкомат в ЕС	5/2011

Справочна информация

Електроуреди рециклиране	5/2010
Е номера - антиоксиданти	6/2010
Е номера - консерванти	5/2010
Миешки препарати - симптоми	2/2010
Символи на пластмасите	2/2011
Сравнение на цени България-ЕС	3,4/2011
CO2 емисии от нови автомобили	5,6,7/2011

Опасни стоки

Вид на стоката

Отоплителни уреди

Описание на продукта

„Алуминиеви радиатори за отопление“, модел 70/500, с уплътнения между ребрата, съдържащи азбестови влакна.

Страна на произход

Китай

Дистрибутор

„Булпласт“ ООД - гр. Варна

Опасност/естество на риска:

Радиатори, съдържащи азбест, са забранени за разпространение в България и в Европейския съюз като стоки, представляващи сериозен риск за здравето и безопасността на потребителите.

Предприети действия

Издадена заповед за изтегляне от пазара и забрана за продажба на опасния продукт. Предстои унищожаване на наличните количества.

Вид на стоката

Филтрираща маска

Описание на продукта

Филтриращи полумаски за защита на дихателните пътища, с еластична лента за закрепване, без марка и модел

Страна на произход

Китай

Дистрибутор

„Викинг - Т“ ООД, гр. Пловдив

Опасност/естество на риска:

Сериозен риск за здравето на потребителя, поради неинформираност или

противоречива информация относно условията за употребата на продукта. Без маркировка за идентификация на производителя и специфични характеристики на типа полумаска. В инструкцията за употреба липсват данни за името и адреса на производителя или негов упълномощен представител, клас на защита на полумаската, крайната дата или периода на годност и др.

Предприети действия

Спряно е разпространението на филтриращите полумаски до удостоверяване на оцененото им със съществени изисквания съответствие.

Актуален списък с всички опасни стоки, забранени за реализация на българския пазар, може да бъде намерен в интернет страницата на Комисията за защита на потребителите на адрес: <http://bit.ly/coNXN9> и в страницата на Държавна агенция по метрологичен и технически надзор на адрес <http://bit.ly/cTkGe0>

В следващия брой четете:

Тест на 15 вида перални

Повечето хора живеят с идеята, че колкото повече дрехи събира пералнята, толкова по-добре. Практиката показва друго. Има машини, които перат с по-малко вода и по-малко прах за пране. Кой са те и по-добри ли са от обикновените? Вижте нашия тест.

Тест на 35 модела таблети

С развитието на технологиите тяхната функционалност нараства. В момента на пазара има модели, които напълно могат да заместят вашия стар, голям, тежък и неудобен лаптоп. Не ви ли се вярва? Прочетете нашата статия, вижте теста и пак помислете.

Лихви по срочните депозити

Направихме сравнително проучване на лихвите, които българските банки предлагат за едногодишни депозити с фиксирана лихва. Съветваме ви да го прочетете не само защото ще ви помогне да изберете най-изгодната за вас оферта, но и за да се предпазите от капани. Описали сме уловките и сме дали съвети как да ги избегнете.

ул. Врабча 26, София 1504
тел. 989 01 06, bnar@bnar.org
www.aktivnipotrebiteli.bg

Активни потребители не публикува търговски реклами. То се издържа само от вас. Купувайки списанието, вие поддържате независимостта му от интересите на търговците!

